

การศึกษาความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในกรุงเทพมหานคร

นางพูนศิริ แก้วเพ็ญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-576-934-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

015717

117415036

A STUDY OF ABILITY IN WRITING CREATIVE COMPOSITION OF
PRATHOM SUKSA FIVE STUDENTS IN BANGKOK METROPOLIS

Mrs. Poonsiri Grewpeng

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for The Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-576-934-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในกรุงเทพมหานคร

โดย

นางพูนศิริ แก้วเพ็ง

ภาควิชา

ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. แรมสมร อยู่สถาพร

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ อ่ำไพ สุจริตกุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. แรมสมร อยู่สถาพร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประคอง สุทธสาร)

ศูนย์วิทยานิพนธ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พนศิริ แก้วเพ็ง : การศึกษาความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในกรุงเทพมหานคร (A STUDY OF ABILITY IN WRITING
CREATIVE COMPOSITION OF PRATHOM SUKSA FIVE STUDENTS IN BANGKOK
METROPOLIS) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.แรมสมร อยู่สถาพร, 157 หน้า ISBN
974-576-934-7

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในกรุงเทพมหานคร 2) ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการ
เขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์กับสัมฤทธิผลทางการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
3) องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ ตามการรับรู้ของ
นักเรียน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนใน
กรุงเทพมหานครมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 52.04 อยู่ในระดับอ่อน ตามเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ
2) ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์กับสัมฤทธิผลทางการเรียน
ภาษาไทย มีความสัมพันธ์กันในทางบวก ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01 3) นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า
ครูผู้สอนใช้วิธีการสอนเรียงความ โดยให้นักเรียนเขียนเล่าเรื่องตามความสนใจ และนักเรียนชอบเขียน
เรื่องจากจินตนาการของตนเอง ปัญหาสำคัญที่พบคือ นักเรียนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ
การเขียนเรียงความ ซึ่งส่งผลต่อความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ประถมศึกษา
สาขาวิชา ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต พนศิริ แก้วเพ็ง
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.ดร.แรมสมร อยู่สถาพร
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

POONSIRI GREWPENG : A STUDY OF ABILITY IN WRITING CREATIVE COMPOSITION OF PRATHOM SUKSA FIVE STUDENTS IN BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR : ASST.PROF.RAMSAMORN YOOSATHAPORN, Ph.D., 157 PP. ISBN 974-576-934-7

The purposes of this research were to study 1) The ability in writing creative composition of Prathom Suksa five students in Bangkok Metropolis. 2) The relationship between ability in writing creative composition and learning achievement in Thai language of Prathom Suksa five students. 3) Factors concerning teaching and learning creative composition writing as perceived by students themselves.

The findings of the research were as follow: 1) The ability in writing creative composition of Prathom Suksa five students in Bangkok Metropolis was at the low level according to the criteria of the Ministry of Education. 2) There was a significant relationship between ability in writing creative composition and learning achievement in Thai language at the .01 level. 3) According to most students' opinions methods of teaching composition writing were to describe stories based on their interests and the students themselves preferred writing from their imagination. The most important problem found was students lack sufficient knowledge in composition writing which affected students' ability in writing creative composition.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ประถมศึกษา
สาขาวิชา ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต พุทธิวิ แก้วหนึ่ง

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ร.ร. รามสาอมร

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แรมสมร อยู่สถาพร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาสละเวลา ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัย รู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ อ่ำไพ สุจริตกุล ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประคอง สุทธิสาร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณา ให้คำแนะนำข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย และทำให้วิทยานิพนธ์มีความถูกต้องสมบูรณ์ ยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ยังได้รับความกรุณาจากคณาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้กรุณาช่วยตรวจและ ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณา ของคณาจารย์และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน รวมทั้งขอขอบพระคุณผู้บริหารและครูของทุกโรงเรียนที่ได้ ให้ความสะดวกและช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล และขอขอบใจนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็น อย่างดีทุกคน

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบระลึกถึงพระคุณของบิดา มารดา ผู้ให้การศึกษา และให้กำลังใจ แก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

พูนศิริ แก้วเพ็ญ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
สมมติฐานการวิจัย	7
ขอบเขตการวิจัย	8
ข้อตกลงเบื้องต้น	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	10
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	11
การสอนการเขียนในระดับประถมศึกษา	11
จุดมุ่งหมายของการสอนการเขียนในระดับประถมศึกษา	11
การส่งเสริมการสอนเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ใน ระดับประถม	13
วิธีการส่งเสริมการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ในรูปของ เรียงความ	14
ความหมายของเรียงความ	19
องค์ประกอบของเรียงความและลักษณะของเรียงความที่ดี	21
จุดมุ่งหมายของการสอนเรียงความ	23
หลักและวิธีการสอนเขียนเรียงความ	24
การประเมินผลการเขียนเรียงความ	26

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การเขียนเชิงสร้างสรรค์	28
ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์	28
ลักษณะของการเขียนเชิงสร้างสรรค์	29
คุณค่าของการเขียนเชิงสร้างสรรค์	30
จุดมุ่งหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์	31
หลักการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์	33
รูปแบบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์	37
การประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์	38
การเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์	41
องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์	42
สิ่งเร้าที่ช่วยในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ ...	44
บทบาทของครูในการส่งเสริมการเขียนเรียงความเชิง สร้างสรรค์	45
บทบาทของพ่อแม่ในการส่งเสริมการเขียนเรียงความเชิง สร้างสรรค์	48
ความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย	50
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	51
3 วิธีดำเนินการวิจัย	56
4 การวิเคราะห์ข้อมูล	66
5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	103
บรรณานุกรม	114
ภาคผนวก	125
ประวัติผู้เขียน	157

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แยกตามสังกัด	62
2	รายชื่อโรงเรียนและจำนวนตัวอย่างประชากร ของแต่ละโรงเรียน ..	63
3	ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 3 ชุด ของนักเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร	67
4	ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 3 ชุด ของนักเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร	68
5	ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 3 ชุด ของนักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เอกชน	69
6	ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 3 ชุด ของนักเรียนในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย	70
7	ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 3 ชุด ของนักเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานการ ประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย	71
8	ค่าคะแนนสูงสุด คะแนนต่ำสุด และค่าเฉลี่ย ของคะแนนความสามารถ ในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย	72
9	ค่าคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ 3 ชุด และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเขียน เรียงความเชิงสร้างสรรค์กับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาภาษาไทย ..	73
10	ค่าคะแนนเฉลี่ยและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการ เขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์กับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาภาษาไทย	74

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
11	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ และสถานภาพทางบ้าน ของนักเรียน	75
12	องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนการเขียนเรียงความ เชิงสร้างสรรค์ ด้านครูผู้สอน	80
13	องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนการเขียนเรียงความ เชิงสร้างสรรค์ ด้านตัวนักเรียน	88
14	องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนการเขียนเรียงความ เชิงสร้างสรรค์ ด้านผู้ปกครอง	96

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย